

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

PROGRAM V PRACOWNI MALARSTWA 2019/2020

Kierownik Pracowni: prof. Andrzej Peplowski

Asystent: mgr Natalia Czarcińska

Poznań, październik 2019

*Pozbądź się nawyków „normalnej” percepcji.
Zacznij postrzegać rzeczy tak, jakbyś widział je pierwszy raz. / Aldous Huxley*

Słowem, które być może najtrafniej charakteryzuje naszą sytuację, w jej całościowym i najbardziej syntetycznym ujęciu jest słowo – GLOBALIZACJA. Wszyscy jesteśmy mieszkańcami „globalnej wioski” (H. M. McLuhan) – w końcu, jedziemy na tym samym wózku...

Świadomość skali wzajemnych współzależności – powszechna w odniesieniu do problemów wynikających z systemem powiązań ekonomicznych, politycznych, militarnych itd. odnosi się także do szeroko rozumianych kwestii komunikacji kulturowej. Wszyscy w tym samym czasie przeżywają jednocześnie te same wydarzenia, używają tych samych produktów masowej konsumpcji, korzystają z tych samych narzędzi dystrybucji. Media elektroniczne niwelują bariery czasowe i przestrzenne, a globalna skala dostępności informacji (internet), łatwość jej reprodukcji i wymiany w istocie „degradują” sztukę upodabniając ją do roli typowego produktu konsumpcji.

Na szczęście – tylko upodabniają....

Z początkiem XX w. Duchamp zainicjował długotrwały proces uwalniania się sztuki z wszelkich ograniczeń (ready-mades, idea „antysztuki”). Odtąd sztuką może być wszystko! Sol LeWitt pisze: „To, jak dzieło sztuki wygląda, nie jest istotne. Jakoś musi wyglądać, jeśli ma przybrać fizyczną postać. Bez względu na to, jaką formę ostatecznie przyjmie i tak najważniejsza jest IDEA”. (cyt. za Grzegorz Dziamski „Sztuka po końcu sztuki”). Bezinteresowna WOLNOŚĆ wyrażania idei chroni „kapitał kulturowy” sztuki przed zatarciem granicy między nią samą a realną rzeczywistością świata reklamy, mody czy polityki .

„Żeby być pisarzem, żeby pisać
Musisz mieć przeżycia o których pisać będziesz.
Nie wystarczy po prostu żyć. Mam swoją teorię
Na temat arcydzieł, jak je tworzyć
Bez większych zachodów, a są
Równie dobre jak inne. Ostatecznie
Można czerpać przeżycia ze snów.” (...)

/ John ASHBERY z tomu 'A Wave' 1984

TEMAT 1 SEN, MIT, PRZYPOMNIENIE

TEMAT 2 LABIRYNT

*Nigdy nie będzie drzwi. Jesteś we wnętrzu
I twierdza obejmuje wszechświat,
I nie ma awersu ani rewersu,
Ni ostatecznej ściany, ni sekretnego centrum.
Nie spodziewaj się, że trwa nieubłagana droga,
Która uparci rozwidła się w inne.
Będzie miała kres. Twój los jest z żelaza,
Tak jak twój sędzia. Nie oczekuj
Byka, co jest człowiekiem, którego dziwny
Mnogi kształt trwoży się splątanego kamienia.
Nie istnieje. Nie spodziewaj się niczego.
Nawet drapieżnika w czarnym zmierzchu*

**wnętrze
wszechświat
awers / rewers
centrum
droga**

kamień

zmierzch

/ Jorge Luis Borges, Labirynt, w: Twórca. Pochwała cienia

TEMAT 3 ***

Mark TRIBE w odniesieniu do praktyk sztuki współczesnej :

„...przywłaszczenie stało się tak powszechne, że jest przyjmowane prawie jako coś zrozumiałego samo przez się ze względu na łatwy dostęp do znalezionych obrazów, tekstów i innych środków.”

Estetyka ścinka, repetycji i plagiatu. (!!!???)

TEMAT 4 WŁASNA PÓŁKA – BIBLIOTEKA – KOLEKCJA

lub „wypożycz” sobie jeden (lub więcej...) z istniejących tytułów książek:

„Atlas wysp odległych”
„Świat w płomieniach”

„Obrazy i rzeczy”
„Efekty uboczne”
„Iluzja percepcji”
„Światło obrazu”
„Punkt zwrotny”
„Ukryty wymiar”

„Albo, albo”
„Entropia”

„Chwila”

„Żart”

„To”

TEMAT 5 ‘**NWO**’

(New World Order), trzy litery oznaczające koniec wszystkiego, co znamy (...)

„(...) Na naszych oczach rodzi się Nowy Porządek Świata. Ziemi grozi globalny totalitaryzm, który nie śnił się nawet Orwellowi. Świat, jaki znamy jest skazany na zagładę. W najbliższych latach zginie jedna czwarta ludzkości. Jak zmieni się życie tych ,którzy przeżyją?”

/ Renee Weber „Poszukiwanie jedności”

TEMAT 6 **ŚRODEK ŚWIATA**

„W kategoriach spontanicznego postrzegania przestrzeń dla człowieka ma różne wzorce, wg których orientuje się w przestrzeni: relacje wewnątrz – na zewnątrz, daleko – blisko, razem – osobno. Analizując psychologię postrzegania, dostrzegamy procesy elementarnej organizacji opierającej się na wyznaczaniu centrów, kierunków, dróg.

Centrum to podstawowy element przestrzeni egzystencjalnej. To w centrum pojawia się znaczenie; przestrzeń człowieka jest subiektywnie scentralizowana. „Środek świata” również przyjmuje jakąś formę centrum – w postaci słupa, drzewa, lub też placu w centrum miasta”.

TEMAT 7 **MOST**

TEMAT 8 **GŁĘBOKI STAW**

„Księżyc odbija się w głębi stawu.
Na wodzie nie widać którędy wszedł”.

/Daisetz Teitaro Suzuki

Jesteśmy stawem, na którego powierzchni powstaje obraz. Odbicie to ma się do rzeczywistości, jak wizerunek księżycy do niego samego. Jest identyczny z jednym z niezliczonej ilości aspektów, I chociaż nasze poznanie ogranicza się do mnożenia jednostkowych wyglądków, to relacjonując je zbliżamy się do uchwycenia fazy zmian.

Nie poznamy co prawda głębokości stawu, ale wyznaczymy kierunek którędy wszedł księżyc.

Ostatni widok, jaki zabrał z sobą, umierający w dniu 28 sierpnia 1253 roku Eihei Dogen był obraz księżycy odbijającego się w gładkim lustrze. Mimo, że wody w których odbija się księżyc są brudne – jego obraz jest nieskalany. Wedle tradycyjnej interpretacji symbolizuje to **CZYSTOŚĆ i spokój umysłu**.

„Jak dobrze, że są brudne okna” anonimowy napis na szybie remontowanego sklepu /Poznań 2017/

Rzeczywistość taka, jaką ona jest – ani dobra, ani zła, ani duża, ani mała. Na Dalekim Wschodzie tak pojmowany naturalny stan rzeczy oddaje termin *tathata* czyli „takość”. W sztuce, szczególnie w poezji, takie pojmowanie Rzeczywistości oddające jej prawdziwą, niewerbalną naturę zawiera się w wyrażeniu *wu-shih*. Oznacza to całkowitą naturalność, i bezintencjonalność.

*Góra Lu w mżącym deszczu; rzeka Che w czasie przyływu.
Zanim tam dotarłem, bezustannie marzyłem aby je zobaczyć!
Pojechałem tam i wróciłem (...) Nie było tam nic szczególnego:
Góra Lu w mżącym deszczu; rzeka Che w czasie przyływu.*

/***chiński wiersz cyt. za Alan W. Watts przeł. S. Musielak

Dla studentów I i II roku studiów licencjackich podstawową formą uczestniczenia w zajęciach (oraz zaliczenia) jest praca bezpośrednio w pracowni. Oczekiwana jest, poza regularną i weryfikowaną obecnością, praca związana z refleksją wobec aranżowanych w przestrzeni pracowni sytuacji z przedmiotami (tzw. „martwa natura”) lub z obecnością człowieka (tzw. „studium modela”). Niezależnie od powyższego obowiązkowe jest podjęcie CO NAJMNIJ JEDNEGO /w semestrze/ z proponowanych powyżej tematów.

Studenci III roku studiów lic. realizują prace dyplomowe wg harmonogramu i po konsultacjach

Praca studentów studiów magisterskich koncentrować się powinna nad realizacją zatwierdzonego programu indywidualnego.

Andrzej Peptoński